

Paavalin Ensimmäinen kirje korinttilaisille 5

Ihmisviisaus ja Jumalan viisaus

1.Kor. 2:6-16

Tervetuloa kuuntelemaan Alusta alkaen -ohjelmaa. Käsittelemme Paavalin Ensimmäistä korinttilaiskirjettä, tällä kerralla toisen luvun jakeesta 6 alkaen.

Edellä Paavali kertoi siitä, kuinka hän oli saarnannut Korintissa silloin, kun oli saanut korinttilaisia uskomaan Jeesukseen ja perustanut sinne kristillisen seurakunnan. Hänen saarnansa ei ollut perustunut puhetaitoon tai filosofiseen viisauteen, vaan siihen Jumalan voimaan, joka vaikuttaa ristiinnaulitusta Jeesuksesta kertovassa sanomassa.

Kyllä viisauttakin seurakunnassa puhutaan

Samassa yhteydessä Paavali sanoi, että sanoma Jeesuksesta ei inhimillisesti katsoen ole viisasta vaan jopa hulluutta. Seuraavaksi hän vähän toppuuttelee ja sanoo, että kyllä hän viisauttakin opettaa.

Kuitenkin me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta emme tämän maailman viisautta emmekä tämän maailman valtiasten, jotka kukistuvat, vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta, sitä kätkeytyä, jonka Jumala on edeltämäärännyt ennen maailmanajoja meidän kirkkaudeksemme, sitä, jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut — sillä jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet - vaan, niinkuin kirjoitettu on: "mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat". (1. Kor. 2:6-10)

Paavali puhuu tässä koko seurakunnasta. Tuo ”me puhumme viisautta” tarkoittaa sitä, että seurakuntalaiset, muutkin kuin Paavali ja hänne seuralaisensa puhuvat Jumalasta, ja puhuvat viisaasti. Mutta kyseessä ei ole inhimillinen viisaus, sellainen, josta pääsisi selville järkeä pinnistämällä ja filosofiaa opiskelemalla tai saamalla maalaisjärkistä elämäkokemuksta tai olemalla mukana maailmanpolitiikassa. Mikään sellainen ei Jumalan viisauden tuntemisessa tai sen puhumisessa auta, sillä se on salattu mysteeri. Jumalan pitää se ihmiselle ilmoittaa erityisellä tavalla. Seurakunta on sellainen yhteisö, että sen piirissä Jumala ilmoittaa tämän mysteerin ihmisyydämille. Ja se on viisautta, vaikkakaan ei inhimillisten mittapuiden mukaan.

Se ei nouse seurakuntalaisista itsestään, heidän sydämistään. No mistä sitten? Jumalan Hengestä:

Jumalan Hengen opettamaa viisautta

Mutta meille Jumala on sen ilmoittanut Henkensä kautta, sillä Henki tutkii kaikki, Jumalan syvyydetkin. Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, paitsi ihmisen henki, joka hänessä on? Samoin ei myös kukaan tiedä, mitä Jumalassa on, paitsi Jumalan Henki. Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut; ja siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamilla sanoilla, vaan Hengen opettamilla, selittäen hengelliset hengellisesti. (1. Kor. 2:11-14)

Ristiinnaulitusta Kristuksesta kertovassa sanomassa vaikuttaa Jumalan Henki. Hän painaa tuon sanoman ihmisen sydämeen niin, että ihminen omaksuu sen omalle kohdalleen. Hän alkaa uskoa Jeesukseen Herranaan ja Pelastajanaan ja alkaa rakastaa häntä. Tämä merkitsee myös uutta elämää, hengellistä elämää Jumalan yhteydessä Jeesuksen kautta.

Sellaisessa ei ole kyse pelkästään siitä, että ihminen muodostaa itselleen jonkinlaisen jumalakuvan. Ei, vaan ihminen saa yhteyden *Jumalaan itseensä*, sellaisena kuin Jumala oikeasti on.

Miten tämä on mahdollista? Siten, että tuo Jeesuksesta kertovassa sanomassa vaikuttava Henki on Jumala itse. ”Henki tutkii kaikki, Jumalan syvyydetkin”. Pyhä Henki tietää täysin, kuka Jumala on, sillä hän on Jumala. Siksi hän pystyy myös ilmoittamaan ihmisen hengelle Jumalan, tuomaan hänelle muutakin kuin jonkin uskonnollisen pyhyiden tunteen tai ihmisen itsensä keksimän jumalakuvan tai motivaation olla eettinen.

Jumalan Henki tahtoo painaa ihmisen sydämeen sen, mitä hyvää Jumala on hänen hyväkseen tehnyt luodessaan hänet ja antaessaan hänelle Jeesuksen vapauttajaksi. Nämä ovat asioita, joita ei opita tavallisessa opetuksessa eli ”maailman hengessä”. Sellaisenkin kautta voi oppia viisaita ja hyödyllisiä asioita, kuten matematiikkaa, kieliä, etiikkaa, politiikkaa, taloustiedettä, lääketiedettä jne. Mutta mikään näistä ei pysty opettamaan ihmisen henkeä siitä, mitä Jumala on meille lahjoittanut Jeesuksessa.

Näistä pelastuksen asioistakin pystyy kyllä puhumaan inhimillisin sanoin. Paavalihan sanoo tuossa yllä ” ja siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamilla sanoilla, vaan Hengen opettamilla, selittäen hengelliset hengellisesti”.

Kyse ei ole Pyhän Hengen vaikuttamasta hurmoksellisesta kielillä puhumisesta tai profetoimisesta. Kyse on ”teologisesta kielestä”. Sellaisista asioista kuin ”synti”, ”Jumalan sana”, ”evankeliumi”, ”lunastus”, ”Pyhä Henki”, ”kaste”, ”ehtoollinen”, ”sovitus”, ”anteeksianto”, ”Jumalan ylistäminen”. Mitään näistä ei pysty kunnolla ymmärtämään, jos lähtökohtana on jokin inhimillisen viisauden lähtökohta, kuten lääketiede, psykologia, sosiologia, politiikka tai kasvatustiede. Ne kaikki ovat ”Hengen opettamia” sanoja, koska

niiden merkityksen oikeana kontekstina on se, mitä Jumala on Jeesuksessa tehnyt pelastukseksimme. Ja se on sellaista totuutta, jonka ymmärtämiseen tarvitaan Pyhää Henkeä.

Siksi hengelliset asiat on selitettävä hengellisesti. Jos ihminen yrittää selittää ne ”inhimillisen viisauden mukaan” eli filosofisesti tai psykologisesti tai poliittisesti tai sosiologisesti, menee metsään. Ja sitähan mekin yritämme tässä radio-ohjelmassa tehdä, selittää ”hengelliset hengellisesti”. Meidän aiheemme on hengellinen elämä. Etsimme Raamatusta osviittaa siitä, mitä hengellinen elämä Pyhässä Hengessä on. Etsimme sitä Raamatusta, koska se on Pyhän Hengen ohjauksessa kirjoitettu kirja, joka siksi todistaa oikealla tavalla siitä hengellisestä elämästä, jonka Jumala on meille Jeesuksen kautta tuonut.

Luonnollinen ihminen ei tajua

Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti (1. Kor. 2:15)

Ihmiselle on luontaista yrittää ymmärtää asiat ihmisen luontaisilla sielunkyvyillä. Tieteet, kuten psykologia, lääketiede, sosiologia ja filosofia ovat luontaisten sielunkykyjen jalostamista toimimaan parhaalla mahdollisella tavalla, kriittisesti ja järjestelmällisesti ja perusteellisesti.

Nuo tieteet ovat mahdottoman hyödyllisiä. Mutta jos niiden avulla (tai niiden maalaisjärkisten, vähemmän perusteellisten sovellutusten mukaan) yrittää ymmärtää Jumalan Hengen sanomaa Jeesuksesta, niin metsään mennään. Sanoma vääristyy ja peittyi. Ja sitä oikeaa sanomaa ei oteta vastaan.

On nimittäin ihmisen järjen tai tieteen kannalta aivan täyttä hulluutta, että joku 2000 vuotta sitten ristiinnaulittu juutalainen rabbi voisi olla ihmisen jumalasuhteen kannalta aivan keskeinen asia. Tai että Jumala herätti hänet kuolleista. Tai se, että herätti, sillä voisi olla mitään tekemistä meidän nykyihmisten kanssa. Tai että hänet voidaan nykyäänkin syödä ja juoda jollain mysteeriaterialla leivässä ja viinissä ja siinä saa synnit anteeksi ja yhteyden Luojaan.

Joten normaalin ajattelutavan mukaista on ymmärtää tuo sanoma esimerkiksi psykologisesti, lääketieteellisesti, sosiologisesti tai filosofisesti. Silloin tulokseksi tulee esimerkiksi jotain seuraavaa:

Jeesuksesta kertova sanoma on lääketieteellisesti eli psykologisesti hyödyllistä, sillä siitä ihminen voi saada itselleen psyykkisen transitionaaliobjektin, josta hän saa lohtua. Jeesushan puhui rakastavasta Taivaan Isästä. Sellainen voi toimia vähän kuin unilena, joka lohduttaa. Lapsellistahan se on, mutta jokainen aikuinenkin on jollain psyykensä tasolla lapsi. Tai sitten tuo sanoma voi olla poliittisesti tai sosiologisesti hyödyllistä. Se voi luoda yhteisöllisyyttä ja vahvistaa yhteiskunnan koheesiota, sillä jonkinlaisia uskonnollisia tunteita yhteiskunnassa

aina on. On hyvä, että ne ovat järjesteäytyneen valtionkirkon tai ainakin kansankirkon hallinnassa, eikä mitä tahansa lahkolaaisuutta. Tai sitten Jeesuksesta kertova sanoma voidaan ymmärtää filosofisesti, vaikka niinkuin Immanuel Kant aikoinaan teki. Tällöin saadaan tulokseksi, että oikeasti Jeesuksesta kertovan sanoman ydin on etiikassa. Siinä, että on eletävä oikein ja vältettävä vääryyttä. Sanoma Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta on perimmiltään etiikkaa, joka vaan on puettu myytin muotoon. Viisas ymmärtää, että kyse on etiikasta, ei jostain ihme ”ylösnousemuksesta”.

Mutta kun noin tehdään, samalla torjutaan sanoma ristiinnaulitusta Kristuksesta. Torjutaan sanoma siitä, että Jeesuksessa Jumala itse tuli maailmaan, jotta me pääsisimme hänen yhteyteensä. Ja että se koskee jokaista meistä, myös sitä viisasta lääketieteen tai psykologian tai sosiologian professoria, joka yrittää kääntää Jeesuksesta kertovan sanoman oman tieteenalansa kielelle ja samalla hylkää sen.

Hengellinen ihminen tajuaa

Hengellinen ihminen sitä vastoin tutkistelee kaiken, mutta häntä itseään ei kukaan kykene tutkistelemaan. Sillä: "kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin että voisi neuvoa häntä?" Mutta meillä on Kristuksen mieli (1. Kor. 2:15-16).

Tämä tarkoittaa kai seuraavaa: jos ihminen on hengellinen, silloin hän on ottanut vastaan Jeesuksen maailmaan tuoman hyödyn. Hän on ottanut vastaan sen, että Jeesuksen kautta Jumala voidaan tuntea, koska Jeesuksen ihmisyydessä Jumala itse on laskeutunut alas maan päälle, meidän tunnettavaksemme. Hän on ottanut vastaan sen, että Jeesus otti päälleen ihmiskunnan synnit, myös hänen syntinsä ja teki tyhjäksi sen, että ne erottavat meidät Jumalasta. Tämän vuoksi hän saa Jumalalta myös lahjaksi Pyhän Hengen, joka auttaa häntä ymmärtämään Jumalaa, maailmaa, itseään ja muita ihmisiä hengellisestä näkökulmasta.

Mutta tällainen hengellinen ihminen ei tajua yksinomaan hengellisiä asioita, vaan hän ”tutkiskelee kaiken”. Ei hän hengelliseksi tullessaan suinkaan ole menettänyt maalaisjärkeään. Hän tietää (tai oppii aikaa myöten), että kaikkea ei pidä eikä saa hengellistää. Jos hän viljelee maata, hän tekee sen maatalouden oppien mukaisesti eikä ainoastaan rukoile. Jos hän on lääkäri, hän ymmärtää lääketieteellisiä parannuskeinoja eikä ainoastaan yritä ihmeperantamisia rukouksella. Sama pätee kaikkeen hengellisyyden ja inhimillisen viisauden suhteessa. Tai ainakin pitäisi.

Mitä sitten tarkoittaa tuo ”mutta häntä itseään ei kukaan kykene tutkistelemaan?” Ehkä se tarkoittaa sitä, että tällaisen ihmisen sisin elää suhteesta Jumalaan. Ja Jumala on loppujen lopuksi salattu. Meillä kristityillä on uskon kautta osallisuus tähän Jumalaan. Siksi meidän sielumme syvyys on loppujen lopuksi tutkimaton. Emme me itsekään kykene sitä pohjaan asti luotaamaan.

Kirkollisen kielen kääntämisestä nykykielelle

Minusta tässä 1. Korinttilaiskirjeen kohdassa on tärkeä sanoma nykyajalle.

Mieleeni tulee se, että nykyisin kirkon piirissä usein uikutetaan siitä, että meidän käyttämämme kieli on ihmisten suuren yleisön kannalta käsittämätöntä. Ja että meidän pitäisi uudistaa sitä, selittää sellaiset vaikeat sanat kuin ”synti” ja ”sovitus” ja ”anteeksianto” jollain muulla tavalla, jotta ne olisivat ymmärrettäviä.

Ymmärrän tuota valitusta jonkin verran. On totta, että jotkin teologiset sanat, kuten vaikka ”vanhurskauttaminen” tai ”kilvoitus” ovat niin vieraita ja vanhahtavia, että niitä pitää selittää tai kääntää arkikielelle. Itse melkein aina selitän tai käänän esimerkiksi sanan ”vanhurskaus” ja kerron, että se tarkoittaa Jumalalle kelpaamista.

Mutta entä jos kyse ei olekaan siitä, että teologiset *sanat* ovat vaikeita ymmärtää? Ehkä kyse on siitä, että se *asia*, jota niillä yritetään kertoa, on ihmisille luontaisesti vaikea ellei mahdoton ymmärtää? Ehkä kyse on laajemmasta ongelmasta kun siitä, että sanat pitäisi uudistaa. Ehkä kyse on tästä: Puhummeko me kirkossa sanomaa, jonka sisältönä on ristiinnaulittu Kristus? Puhummeko sanomaa, jonka Jumalan Henki voi ottaa käyttöönsä? Vai yritämmekö me vakuuttaa ihmisiä kirkon sanomasta puhumalla sen tuomasta inhimillisestä hyödystä, sosiologisesta, psykologisesta, jne?